

Ølbelejringen i Scoresbysund

Af Benny Strøm – "Båds"

Bådsmand på Nella Dan fra 1973 til 1987

Vi lå med Nella i Scoresbysund og lossede som så mange gange før. Det var egentlig "business as usual" den sommer i 1982.

Det viste sig hurtigt, at vi denne gang havde dummet os gevaldigt, da vi fik losset øllet før alt det andet. Vi vidste jo godt, at man ikke skal losse øllet, som det første i Østgrønland, når man er det første skib efter en lang vinter. Det var sgu' skidt. Ris til egen r.. om man vil.

Det var jo ellers fast rutine, at det var det sidste, der gik fra lasten, før vi tog returgoods om bord. Der begyndte snart at kredse en gruppe joller med godt besoffene grønlandske fangere rundt omkring Nella og ankerpladsen

Jeg var om læ på kammeret, da jeg fik en melding om, at vi havde fået ubudne gæster om bord på skibet. Tre grønlænderne var entret agter ad en pindelejder, som en makker havde rigget til til dem, mens der var gang i losning ude forskibs ved 2-lugen.

Jeg røg på dækket og efter lidt parlamentering fik jeg de to første ned i deres båd og bjerget lejderen. Nummer tre var i mellemtiden smuttet om læ i apteringen, hvor jeg måtte efter ham i kabyssen. Jeg fik fat i fyren, men han var nu ikke nem at danse med. Nå, jeg fik nu bakset ham op i sidegangen og gelejdet ham et stykke ned af falderebet.

Så kom han pludselig på andre tanker, vendte rundt og kom op igen.

Det var dumt af ham. Jeg havde fået assistance – og han var stor og ubehagelig stærk. Min makker, 2.mesteren, fik greb i fyrens kravetøj og holdt ham i strakt arm ud over falderebet til en af jollerne, der kredsedes rundt kom ind under. Så slap han.

Om fortælleren:

Jeg startede til søs tilbage i 1959 som messedreng på m/s Spigerborg hos CK Hansen, hvor jeg endte som ungmand, før jeg kom hjem og på søfartsskole i Frederikshavn.

Op gennem 1960'erne sejlede jeg på dækket af svenske skibe frem til slutningen af 1966, hvor jeg stod af i Napier på New Zealand.

Samme dag mønstrede jeg m/s Rikke Skou. Derefter blev det til nogle år med Mærsk på Arild Mærsk, Gjertrud Mærsk og sidst Dagmar Mærsk.

Fra 1973 var det Nella Dan.

Hun blev mit hjem og liv til søs indtil jeg til sidst blev smidt fra borde i julen 1987. Her endte min tid som sømand.

Som jeg siger: "Det er ingen skam at gå i land, når man bliver sat af".

Jeg stak aldrig til søs igen.

Jeg tror sgu' de blev forskrækkede nede i jollen, da der pludselig kom en mand, fuld som en allike, ned fra himlen.

Nu tænkte vi vel, at der var ro på dækket – og efter endt losning skulle vi bare have grejerne på plads igen.

Men nej...

Der var vel gået nogle timer efter vi havde ekspederet gæsterne fra borde, da vi var i gang med at svinge bagbord losse bom ind på plads i langs 2-lugen. Jeg stod med bomgirden i hænderne og halede, da der faldt et skud.

Tovværket gik bogstavelig talt midt over mellem hænderne på mig. Jeg fik et chok, men holdt fast i den lange ende, så bommen ikke fløj af h.... til.

Jeg tror ikke, at det var meningen at ramme mig. Ellers havde han nok gjort det. Besoffene eller ej, så er de gode skytter, de grønlandske fangere.

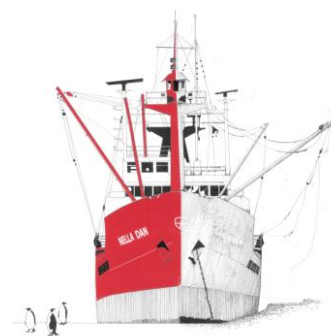
Ordren gik hurtigt fra broen: "Vi letter!", så med bommene ude og åbne lastluger ville vi væk fra Scoresbysund til der var faldet lidt ro over gemytterne. Det gik nu ikke helt stille for sig. Vi fik en ordentlig salut med på vejen. Der blev skudt flittigt efter os på bakken, da vi skulle have ankeret op. Kuglerne peb hen over os og skibsklokken fik et par træffere, så det klang i bronzen.

Vi fik adskillige skud i skibssiden og det var med isbjørnekugler, så dem kunne man se, hvor havde ramt. Vi sejlede med bomme oppe og luger åbne til vi kom et stykke uden for skudlinjen.

Vi blev kaldt op fra byen, at det var sikkert at komme ind igen, da uromagerne var blevet pågrebet og smidt i brummen. Det var nu nok en hvid løgn, som blev sendt til os for vi fik melding over radioen fra en af de faste Grønlandsbåde, at det nu var dem, der var under belejring fra en flok joller, der lå og kredsede rundt om ham.

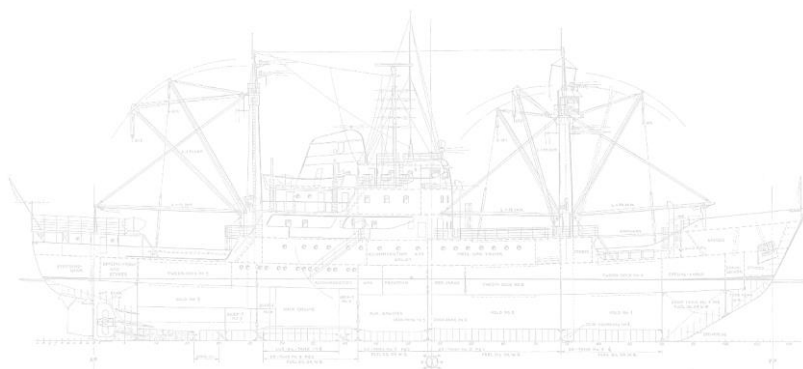
Vi ventede natten over og gik ind næste morgen. Vi fik losset det sidste uden yderligere ballade. Godt for det.

Retur i Aalborg kom skibstilsynet om bord for at tilse skader og skudhullerne. Det skulle jo tjekkes, om de skulle have en svejseklat, inden vi skulle videre sydover. Noget overraskende tog skibstilsynet til rapport, at der kun var blevet skudt i vandlinjen.

Dén rapport har jeg aldrig begrebet et kuk af. Vi kunne med egne øjne konstatere, at jackstaget over døren til broen var skudt i stykker, skibsklokken var truffet 2 gange og bomgirden var blevet skudt midt over i hænderne på mig. Godt nok lå Nella lavt i vandet uden meget fribord i hård sø – og vi tog tit vand ind over, men hvis den rapport skulle holde vand, så lå den påståede vandlinje ubehageligt højt oppe...

 FND

Efter skudepisode i sidste uge:

Spiritus-stop betingelse for KGH-skibe til Scoresbysund

Rederiet J. Lauritzens »Nella Dan« beskudti cirka 20 minutter med skarpe riffelskud.

KGH vil for fremtiden forudsætte, at spiritussalget i Scoresbysund lukkes, når forsyningskibe anløber byen. Dette er en følge af skud-episoden torsdag den 14. august om aftenen, da unge, formentlig berusede personer i ca. 20 minutter holdt »Nella Dan« under beskydning med skarpe riffelskud, da skibet var ifærd med at blive losset. Ingen personer kom til skade.

Trafikchef Niels Duysen, KGH, Ålborg, siger til AG, at man ikke i fremtiden venter lignende episoder. — Kommunalbestyrelsen har efterkommet vort ønske om lukning af spiritussalg både ved færdiglosningen af »Nella Dan« og — det har vi forstået — også når næste skib »Thala Dan« samt et tankskib anløber byen, tilføjer Duysen.

Også skyderi i 1979

Duysen oplyser, at der også 1979 var en skud-episode i Scoresbysund, selvom den ikke var så alarmerende som i sidste uge. — Men affæren sidste år, da der blev affyret skarpe skud og kastet med sten og klippestykker mod et forsyningskib, bevirkede, at vi i år meget indtrængende har anmodet kommunalbestyrelsen om at lukke for spiritussalg i Scoresby-

sund, når forsyningskibene anløber. Kommunalbestyrelsen afslog imidlertid denne anmodning af grunde, som vi endnu ikke kender, og spiritussalget var igang, da »Nella Dan« begyndte at losse i sidste uge, tilføjer Duysen.

Kommunefogeden truet på livet

Om episoden i torsdags siger Duysen, at de rapporter, han har fået, går ud på, at »Nella Dan« begyndte losningen torsdag eftermiddag. På det tidspunkt søgte nogle unge at stjæle øl fra prammene, der sejler fragtgods fra skibet ind til kajen. Politiet blev tilkaldt, og de unge blev fjernet.

Men ved 19-tiden vendte nogle af dem tilbage til skibet, hvor de søgte at komme ombord og bl.a. truede den tilstedeværende kommunefoged fra Scoresbysund på livet. Ombord på »Nella Dan« konstaterede man, at to af de unge var på vej til passagerkahytterne. De blev bortvist fra skibet, men satte sig til modværge. Det lykkedes dog at få dem fra borde. Men kort tid efter løb fire speedbåde tæt op på »Nella Dan«, og ved 19.40-tiden begyndte fra speedbådene beskydningen af skibet med skarpe riffelskud. Det varede ca. 20 minutter, og der blev affyret 15-20 skud. Ingen ombord blev ramt.

Kaptajnen haler ankeret

På »Nella Dan« besluttede kaptajn H. Klostermann at hale ankeret, og han lod skibet sejle nogle sømil væk fra byen. Her vente-

de man på udfaldet af forhandlinger dagen efter mellem kommunalbestyrelsen, politiet og KGH's handelchef i Scoresbysund, Søren Winther Jørgensen. Resultatet af drøftelserne blev, at kommunalbestyrelsen lukkede for spiritushandelen, og i løbet af lørdagen blev »Nella Dan« losset færdig og afgik mod Ålborg uden yderligere problemer.

Ingen kommentarer fra rederiet

På rederiet J. Lauritzen, der ejer »Nella Dan«, ville befragterchefen, Leif Svanholm, i mandags ikke udtale sig til AG om, hvorvidt episoden får konsekvenser for rederiets besejling af grønlandske byer. — Det vil være nogle dage, før vi får samlet trådene i denne sag, siger Svanholm.

Sømændenes Forbund vil forhandle med rederiet

Formanden for Sømændenes Forbund i Danmark, Preben Møller Hansen, siger efter et forretningsudvalgs-møde tirsdag formiddag, at Sømændsforbundet nu ønsker en forhandling med rederiet J. Lauritzen for at forhindre gentagelser af Scoresbysund-episoden.

— Det er dog vores indtryk, at der er tale om en eengang-affære. Vi har derfor heller ikke fra forbundets side ønsket at stille særlige krav om sikkerhed for vores medlemmer på skibene, der befarer Grønland, før vi har drøftet situationen med rederiet Lauritzen, tilføjer Preben Møller Hansen. h.

■ 50.000 kr. til Napassøq. — Sparekassen SDS, Valbylanggadeafdelingen, København, har skænket 50.000 kr. til den nye kirke i Napassøq.